

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ СУСПІЛЬНИХ НАУК
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету історії та
міжнародних відносин

Віталій АНДРЕЙКО

« 30 » 06 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІКА

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Галузь знань: А Освіта
Спеціальність: А4 Середня освіта
Предметна спеціальність: А4.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта)
Освітня програма: Історія
Статус дисципліни: обов'язкова
Мова навчання: українська

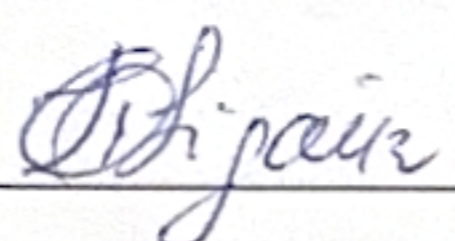
Ужгород – 2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Педагогіка» для здобувачів вищої освіти галузі знань А Освіта, спеціальності А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями), предметної спеціальності А4.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта), освітньої програми «Історія».

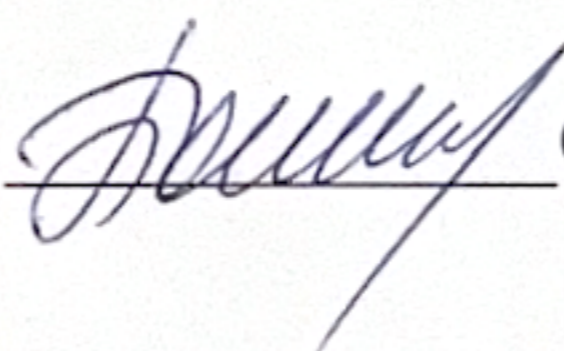
Розробник: Ключкович Т.В., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, ФСН, ДВНЗ «УжНУ»

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні
кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

протокол № 12 від «28» червня 2025 р.

Завідувач кафедри Оксана ПОВІДАЙЧИК

Схвалено науково-методичною комісією факультету суспільних наук
протокол № 10 від 30 червня 2025 р.

Голова науково-методичної комісії Олена ПОПАДИЧ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120	2	2
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: 3,5	4	4
аудиторних – 60 самостійної роботи студента – 60	Лекції:	
	28	10
	Практичні (семінарські):	
	32	8
Вид підсумкового контролю: екзамен	Лабораторні:	
	–	–
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:	
	60	102

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчальної дисципліни «Педагогіка» є формування в студентів теоретичних знань і практичних навичок з навчання й виховання учнів, розвиток педагогічної позиції щодо процесу навчання, оволодіння ефективними шляхами впливу на розвиток особистості.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

1) інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, предметних знань, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах середньої освіти.

2) загальні компетентності (ЗК):

– здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси та технології в освітньому процесі (ЗК – 04);

– здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня. (ЗК – 06);

– здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу (ЗК – 10);

3) фахові компетентності (ФК):

– здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів на засадах компетентнісного підходу, аналізувати результати їхнього навчання (ФК – 05);

– здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно-зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі, залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства. (ФК – 08);

– здатність аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей (ФК – 09);

4) предметні компетентності (ПК):

- знання наукових основ методики навчання історії, організації процесу пізнання та виховання учнів різних вікових категорій (ПК – 07);
- знання змісту та завдань організації підготовки учнів у закладах загальної середньої освіти. (ПК – 08);
- здатність до педагогічної рефлексії та дисемінації педагогічного досвіду (ПК – 10).

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка» є опанування таких навчальних дисциплін освітньої програми (ОП):

- OK02. Інновації та інформаційно-комунікаційні технології у закладах освіти
- OK05. Вступ до предметної спеціальності вчителя історії та громадянської освіти
- OK15. Психологія

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Історія», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
<i>Відтворює</i> основні концепції та принципи педагогіки і психології; <i>враховує</i> в освітньому процесі закономірності розвитку, вікові та інші індивідуальні особливості учнів.	ПРН-01
<i>Вибирає</i> відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі; <i>аналізує</i> динаміку особистісного розвитку учнів, <i>визначає</i> ефективні шляхи їх мотивації до саморозвитку та спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.	ПРН-05
<i>Називає</i> і <i>пояснює</i> принципи проектування психологічно безпечного й комфортного освітнього середовища з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами), технології здоров'язбереження під час освітнього процесу, способи запобігання та протидії булінгу і налагодження ефективної співпраці з учнями та їх батьками.	ПРН-06
<i>Виявляє</i> навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, <i>пояснює</i> необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності.	ПРН-11
<i>Аналізує</i> власну педагогічну діяльність та її результати, <i>здійснює</i> об'єктивну самооцінку і самокорекцію професійних якостей.	ПРН-12
<i>Усвідомлює</i> цілі, мотиви власної педагогічної діяльності, <i>стійко прагне</i> до набуття та вдосконалення професійних компетентностей.	ПРН-21

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Педагогіка»:

Очікувані результати навчання	Шифр ПРН
Знати основні концепції та методологічні підходи педагогіки, вміння застосовувати їх для ефективного навчання й виховання з урахуванням вікових, соціальних та індивідуальних особливостей учнів.	ПРН-01
Обирати та обґрунтовувати ефективні форми, методи та технології виховання учнів, аналізувати вплив навчально-виховних заходів на особистісний розвиток учнів	ПРН-05
Застосовувати принципи організації освітнього середовища, яке відповідає вимогам безпеки, психологічного комфорту та	ПРН-06

інклюзивності; створювати умови для рівного доступу до освіти всіх учнів, зокрема й тих, хто має особливі освітні потреби; запобігати булінгу та іншим формам дискримінації	
Демонструвати навички командної взаємодії, ефективної комунікації та розуміння рівності можливостей у педагогічній діяльності; виявляти етичність та відповідальність у професійних стосунках із колегами, учнями та батьками	ПРН-11
Проводити самоаналіз своєї педагогічної діяльності, об'єктивно оцінювати її результати, виявляти сильні та слабкі сторони у своїй роботі, планувати шляхи вдосконалення професійних підходів.	ПРН-12
Усвідомлювати свою роль педагога, визначати шляхи постійного підвищення кваліфікації, прагнути до творчої самореалізації в освітньому процесі та досягнення високого рівня професійної майстерності.	ПРН-21

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- поточне опитування;
- презентація результатів виконаних завдань і досліджень;
- екзамен.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: виступ на семінарських заняттях, презентація самостійної роботи.

Форма модульного контролю: письмова контрольна робота.

Форма підсумкового семестрового контролю: усний екзамен.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота							Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	CP	50	100
5	5	5	5	5	5	20		

T1, T2... - теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота							Модульна контрольна робота	Сума
T7	T8	T9	T10	T11	T12	CP	50	100
5	5	5	5	5	5	20		

T1, T2... - теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	6	30	6	30
Презентація (аналітичне завдання)	1	20	1	20
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом	7	100	7	100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи.

Мінімальний поріг для допуску до модульної контрольної роботи становить 10 балів. Модульна контрольна робота складається з трьох запитань описово-аналітичного характеру.

Перше і друге запитання покликані оцінити знання з тематичної проблематики відповідного модулю, яка надавалася на лекціях і обговорювалася на семінарських заняттях. Залежно від обсягу, послідовності викладу і орієнтуванні у тематичному матеріалі, перше і друге запитання модульної контрольної роботи максимально можуть бути оцінені у 15 балів кожне.

Третє питання модульної контрольної роботи має творчо-аналітичний характер. Залежно від обґрунтованості аргументів і суб'єктивних висновків студента з визначеної проблематики, третє запитання модульної контрольної роботи максимально може бути оцінене у 20 балів.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю.

Відповідно до «*Положення про порядок та методик проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті*» (затверджено Наказом Ректора ДВНЗ «УжНУ» № 698/01-17 від 08.05.2015 р.), знання студентів оцінюється як з теоретичної, так і з практичної підготовки за такими критеріями:

оцінку «відмінно» (90-100 балів, А) заслуговує студент, який:

- всебічно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;
- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;
- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

оцінку «добре» (82-89 балів, В) – заслуговує студент, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;
- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;
- під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправив, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

оцінку «добре» (74-81 бал, С) заслуговує студент, який:

- в цілому навчальну програму засвоїв, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок;

- вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;
- опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) – заслуговує студент, який:

- знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;
- виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок;
- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;
- допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує студент, який:

- володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється студенту, який:

- виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

оцінка «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється студенту заочної форми навчання, який:

- володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;
- допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;
- не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

При виставленні оцінки враховуються результати навчальної роботи студента протягом семестру.

Таблиця відповідності оцінок за різними шкалами

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		диференційована	недиференційована
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

Тема 1. Педагогіка як наука і навчальна дисципліна

Педагогіка як наука. Педагогіка як навчальна дисципліна. Об'єкт і предмет педагогіки. Головні завдання та функції педагогіки на сучасному етапі. Основні педагогічні категорії (освіта, навчання, виховання, особистість та ін.). Система педагогічних наук. Зв'язок педагогіки з іншими науками. Педагогічна наука і педагогічна практика. Історія та етапи становлення педагогіки як науки.

Тема 2. Теоретико-методологічні основи науково-педагогічних досліджень

Сутність поняття “педагогічне дослідження”. Основні складові та етапи педагогічного дослідження. Взаємозв’язок понять методологія, метод та методика дослідження. Класифікація методів науково-педагогічних досліджень. Характеристика теоретичних і емпіричних методів педагогічного дослідження.

Тема 3. Особливості педагогічної професії та особистість вчителя в сучасних реаліях

Суть педагогічної діяльності, основні види. Історичні корені педагогічної професії. Педагогічна діяльність як процес розв’язання педагогічних ситуацій. Значення педагогічної професії. Функції та місія педагога. Професійно обумовлені вимоги до особистості педагога. Поняття педагогічної майстерності та шляхи її вдосконалення. Загальна характеристика складових елементів педагогічної майстерності. Професійно-педагогічна культура. Самоаналіз і самоосвіта як один зі шляхів професійного розкитку педагога. Етичність та відповідальність вчителя у професійних стосунках із колегами, учнями та батьками.

Тема 4. Соціалізація особистості: соціально-педагогічні аспекти

Поняття індивіда, особистості та індивідуальності у педагогіці. Розвиток і формування особистості. Спадковість, середовище і виховання як головні чинники формування особистості. Основні теорії розвитку особистості. Вікова періодизація в педагогіці та її критерії. Психолого-педагогічна характеристика дітей різного віку. Акселерація та ретардація. Індивідуальні особливості учнів.

Тема 5. Інклюзивна освіта як умова розвитку сучасного суспільства

Концептуальні засади розвитку інклюзивної освіти в сучасному світі. Ставлення суспільства до осіб з психофізичними порушеннями. Інклюзивне суспільство. Інклюзивна освіта як забезпечення права на рівний доступ до якісної освіти. Функції та завдання інклюзивної освіти. Принципи інклюзивної освіти. Переваги та недоліки інклюзивної освіти. Моделі інклюзивної освіти. Толерантність як умова функціонування системи інклюзивної освіти. Запобігання булінгу та іншим формам дискримінації в навчальних закладах.

Тема 6. Модернізація шкільної освіти на сучасному етапі

Проблема оновлення шкільної освіти. Результативність освіти. Диференціація освіти. Стандартизація освіти. Загальна характеристика сучасних освітніх реформ. Стратегія і визначальні напрями реформування освітніх систем. Тенденції розвитку шкільної освіти у світі на сучасному етапі. Особливості розвитку системи початкової освіти. Особливості контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів у школах зарубіжних країн. Роль приватних навчальних закладів у сучасних освітніх системах. Особливості та проблеми розвитку шкільної освіти у провідних країнах світу та Україні.

МОДУЛЬ 2

Тема 7. Виховання як педагогічний процес

Виховний процес та його характеристики. Концепції виховання. Фактори, що впливають на виховний процес. Закономірності та принципи процесу виховання. Завдання виховання у сучасному суспільстві. Управління процесом виховання. Форми та методи виховання. Методи самовиховання. Методи корекції поведінки. Національно-патріотичне виховання дітей та молоді.

Тема 8. Основи дидактики як теорії освіти та навчання

Дидактика як галузь педагогіки, її предмет і завдання. Виникнення і розвиток дидактики. Основні дидактичні концепції. Категорії дидактики. Процес навчання, його структура та функції. Принципи та закономірності навчання. Поняття «зміст освіти». Нормативні документи, що

відображають зміст освіти (навчальний план, навчальна програма, підручники). Система освіти в Україні. Принципи побудови системи освіти в Україні. Концепція 12-річної загальноосвітньої школи.

Тема 9. Методи та прийоми навчання

Поняття «метод навчання» і «прийом навчання». Класифікація методів навчання. Характеристика методів навчання за джерелом знань, за рівнем пізнавальної активності, за логікою передачі та сприймання навчальної інформації, за ступенем самостійності діяльності. Методи стимулювання та мотивації навчальної діяльності. Характеристика інтерактивних методів навчання.

Тема 10. Форми організації навчального процесу в сучасній школі

Історія розвитку форм організації навчання. Класифікація форм організації навчального процесу. Характеристика форм організації навчання у школі. Особливості класно-урочної системи. Урок як форма організації навчання. Типи та структура уроків. Сучасні вимоги до проведення уроків. Підготовка вчителя до уроку. Альтернативні форми організації навчання. Організація психологічно безпечного й комфортного освітнього середовища.

Тема 11. Контроль і оцінювання успішності навчально-пізнавальної діяльності учнів

Сутність, функції, види контролю. Методи, форми та принципи контролю. Система оцінювання знань. Критерії оцінювання. «Ефекти суб'єктивізму». Оцінка результатів навчально-пізнавальної діяльності учнів, її призначення. Проблема відставання учнів у навчанні. Неуспішність учнів, основні причини та передумови.

Тема 12. Основи школознавства

Організація управління школою. Функції керівників школи. Ефективність управління загальноосвітньою школою. Методична робота в школі. Навчально-виховна робота в школі. Педагогічна рада, зміст і організація її роботи. Наукова організація педагогічної праці в школі. Критерії оцінки роботи вчителів. Підвищення кваліфікації та атестація вчителів. Реформа шкільництва. Концепція нової української школи.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Форма навчання: денна				
	Усього	у тому числі			
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
Модуль 1					
Тема 1. Педагогіка як наука і навчальна дисципліна	10	2	4		4
Тема 2. Теоретико-методологічні основи науково-педагогічних досліджень	10	2	4		4
Тема 3. Особливості педагогічної професії та особистість вчителя в сучасних реаліях	10	4	2		4

Тема 4. Соціалізація особистості: соціально-педагогічні аспекти	10	2	2			6
Тема 5. Інклюзивна освіта як умова розвитку сучасного суспільства	10	2	2			6
Тема 6. Модернізація шкільної освіти на сучасному етапі	10	2	2			6
Модульна контрольна робота						
Разом за модуль	60	14	16			30
Модуль 2						
Тема 7. Виховання як педагогічний процес	10	2	4			4
Тема 8. Основи дидактики як теорії освіти та навчання	10	2	4			4
Тема 9. Методи та прийоми навчання	10	4	2			4
Тема 10. Форми організації навчального процесу в сучасній школі	10	2	2			6
Тема 11. Контроль і оцінювання успішності навчально-пізнавальної діяльності учнів	10	2	2			6
Тема 12. Основи школознавства	10	2	2			6
Модульна контрольна робота						
Разом за модуль	60	14	16			30
Разом за семестр	120	28	32			60

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: заочна					
	Усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
Модуль 1						
Тема 1. Педагогіка як наука і навчальна дисципліна	10	2				8
Тема 2. Теоретико-методологічні основи науково-педагогічних досліджень	10	2				8
Тема 3. Особливості педагогічної професії та особистість вчителя в сучасних реаліях	10	2				8
Тема 4. Соціалізація особистості: соціально-педагогічні аспекти	10		2			8
Тема 5. Інклюзивна освіта як умова розвитку сучасного суспільства	10	2				8
Тема 6. Модернізація шкільної освіти на сучасному етапі	10		2			8
Тема 7. Виховання як педагогічний процес	10					10
Тема 8. Основи дидактики як теорії освіти і навчання	10	2				8
Тема 9. Методи і прийоми навчання	10		2			8

Тема 10. Форми організації навчального процесу в сучасній школі	10		2			8
Тема 11. Контроль і оцінювання успішності навчально-пізнавальної діяльності учнів	10					10
Тема 12. Основи школознавства	10					10
Разом за модуль	120	10	8			102
Разом за семестр	120	10	8			102

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Педагогіка як наука і навчальна дисципліна	4	
2	Теоретико-методологічні основи науково-педагогічних досліджень	4	
3	Особливості педагогічної професії та особистість вчителя в сучасних реаліях	2	
4	Соціалізація особистості: соціально-педагогічні аспекти	2	2
5	Інклюзивна освіта як умова розвитку сучасного суспільства	2	
6	Модернізація шкільної освіти на сучасному етапі	2	2
7	Виховання як педагогічний процес	4	
8	Основи дидактики як теорії освіти та навчання	4	
9	Методи та прийоми навчання	2	2
10	Форми організації навчального процесу в сучасній школі	2	2
11	Контроль і оцінювання успішності навчально-пізнавальної діяльності учнів	2	
12	Основи школознавства	2	
	Разом	32	10

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Педагогічна наука: предмет, завдання та історія розвитку	4	8
2	Теоретичні і методологічні засади науково-педагогічних досліджень	4	8
3	Педагогічна професія та особистість вчителя	4	8
4	Соціально-педагогічні аспекти соціалізації особистості	6	8
5	Інклюзивна освіта	6	8
6	Модернізація шкільної освіти на сучасному етапі	6	8
7	Виховний процес та його характеристики	4	10
8	Дидактика як галузь педагогіки	4	8
9	Характеристика методів навчання	4	8
10	Характеристика форм організації навчання у школі	6	8
11	Контроль і оцінювання успішності навчально-пізнавальної діяльності учнів	6	10
12	Організація педагогічної праці в школі	6	10
	Разом	60	102

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби: мультимедійна система для презентацій матеріалу лекцій, семінарів і самостійної роботи студентів. Доступ до мережі Інтернет.

Програмне забезпечення: пакет програм Microsoft Office, Google Meet.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Зайченко І.В. Педагогіка: підручник. 3-тє видання, перероблене та доповнене. Київ : Видавництво Ліра-К, 2016. 608 с.
2. Кушнірук С.А. Практична педагогіка: навч.-метод. посіб. Київ: НПУ, 2020. 182 с.
3. Марушкевич А. А., Спіцин Є.С. Педагогіка: підручник; Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Київ : Київський університет, 2019. 383 с.
4. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. / В. О. Тюріна та ін.; за заг. ред. О. І. Федоренко. Харків: Бровін О. В. [вид.], 2020. 239 с.
5. Педагогіка: навч. посіб. для дистанц. навч. / Бабич О. О. [та ін.]. Умань: Сочінський М. М. [вид.], 2022. 133 с.
6. Педагогіка: хрестоматія: для здобувачів вищ. освіти / уклад.: Є. М. Суліма, С. О. Деніжна, І. О. Петухов. Ірпінь: Ун-т ДФС України, 2021. 421 с.
7. Проблеми педагогіки вищої школи: історія, сучасність, перспективи / Т. К. Завгородня, І. В. Стражнікова; ДВНЗ "Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника". Івано-Франківськ: НАІР, 2018. 283 с.
8. Топузов О. М. Педагогічна майстерність: розвиток професійно-педагогічної адаптивності та соціальної рефлексії майбутнього вчителя: навч. посіб. / О. М. Топузов, О. В. Малихін, Т. Л. Опалюк. Київ: Педагогічна думка, 2018. 291 с.
9. Удич З. І. Педагогіка. Практикум для студентів педагогічних спеціальностей. 2-ге вид., допов. Тернопіль: ТНПУ, 2020. 158 с.
10. Хмельницька О. С. Педагогіка. Історія педагогіки: навч.-метод. посіб. Переяслав: Домбровська, 2021. 221 с.

Допоміжна література

1. Адаптивне навчання студентів професії вчителя: теорія і практика: монографія / В. І. Бондар, І. М. Шапошнікова, Т. Й. Франчук, Т. Л. Опалюк; ред.: В. І. Бондар; Нац. акад. пед. наук України, Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. Київ: Вид-во НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2018. 306 с.
2. Ваховський Л. Ц. Історія педагогіки як інтелектуальна історія. *Education and pedagogical sciences*. 2019. № 2. С. 69-76. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/OsDon_2019_2_9
3. Закон України «Про освіту». *Відомості Верховної Ради (ВВР)*. 2017. № 38-39. Ст.380. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
4. Закон України «Про повну загальну середню освіту». *Відомості Верховної Ради (ВВР)*. 2020. № 31. Ст. 226.
5. Інноваційні технології в сучасному освітньому просторі: колект. монографія / Н.М. Атрошенко та ін.; за заг. ред. канд. пед. наук, доц. Г. Л. Єфремової. Суми: СумДПУ, 2021. 443 с.
6. Ключкович Т. В., Попадич О. О. Підготовка майбутніх учителів до діяльності в інклюзивному освітньому середовищі початкової школи в умовах дистанційного навчання. *Сучасні тенденції та концептуальні шляхи розвитку освіти і педагогіки [зб. наук. пр.]*: матеріали VIII міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Київ, 26 січня 2022 р.). Київ, 2022. С. 79–83.

7. Ключкович Т. Європейський простір вищої освіти як чинник інтеграційних і модернізаційних процесів. *Педагогічні інновації у фаховій освіті: збірник наукових праць*. Вип. 11. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2020. С. 133-137.
8. Ключкович Т. Порівняльна педагогіка: методичні рекомендації для здобувачів вищої освіти [Ужгород. нац. ун-т; Ф-т сусп. наук; Каф. загальної педагогіки та педагогіки вищої школи]. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2021. 48 с.
9. Ключкович Т., Синишина Ю. Професійний розвиток педагогів у Словаччині: регулятивні аспекти та шляхи вдосконалення. *Актуальні питання у сучасній науці (Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія Економіка», Серія «Державне управління», Серія «Техніка», Серія «Історія та археологія»): журнал*. 2023. № 1(7). С.375-385.
10. Кремень В. Г. Загальна середня освіта України в контексті освіти країн Європи: тривалість і структура: наук.-аналіт. доп. / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки НАПН України; В. Г. Кремень, О. І. Ляшенко, О. І. Локшина; [за участю А. П. Джурило, О. М. Шпарик (пер. з англ. додатків)]. Київ: Пед. думка, 2020. 56 с.
11. Маркова Н. В. Гендерні аспекти педагогічної професії. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки*. 2015. № 1. С. 18-25. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vlup_2015_1_5
12. Педагогіка XXI століття: сучасний стан та тенденції розвитку: колект. монографія / Ворожбит-Горбатюк В. В. та ін. Львів ; Торунь: Ліга-Прес, 2021. 498 с.
13. Порошенко М. А. Інклюзивна освіта: навчальний посібник. Київ: ТОВ «Агентство «Україна», 2019. 300 с.
14. Савченко Ю. В. Інклюзивна освіта в Україні: досвід, проблеми, перспективи. *Інноваційна педагогіка*. 2021. Вип. 35. С. 53-57. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/innped_2021_35_12
15. Сінельников С. О. Інклюзивна культура як провідний аспект впровадження інклюзивної освіти у сучасне освітнє середовище. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Педагогічні науки*. 2021. Вип. 3. С. 225-235. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vgnpu_2021_3_28
16. Сорока В. В. Педагогічна майстерність в умовах цифрової освіти. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Педагогічні науки*. 2021. Вип. 1. С. 250-257. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vgnpu_2021_1_30
17. Стельмах Н. В. Педагогічна майстерність як фактор розвитку особистості дитини. *Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Педагогічні науки*. 2015. № 3. С. 278-283.
18. Удич З. Практикум "інклюзивна освіта" в організації навчальної діяльності майбутніх педагогів. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2018. Вип. 20(3). С. 148-153. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/apgnd_2018_20\(3\)_31](http://nbuv.gov.ua/UJRN/apgnd_2018_20(3)_31)
19. Удод О. Українська історична дидактика: академічний дискурс (До 80-річчя Інституту історії України): монографія /за ред. В. Смоля. К: Ін-т історії України НАН України, 2016. 213 с.
20. Шевців З. М. Основи інклюзивної педагогіки: підручник. Видання 2-ге, виправлене, доповнене. Львів: «Новий світ – 2000», 2019. 264 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського НАПН України. URL: <https://dnpb.gov.ua/ua/>
2. Електронний репозитарій ДВНЗ «УжНУ». URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/>
3. Інститут корекційної педагогіки та психології Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова. URL: <https://npu.edu.ua/kontakty-npu/adresy-i-telefony/institut-korektsiinoi-pedahohiky-ta-psykholohii>
4. Методичний портал. URL: <http://www.metodportal.net>
5. МОН України. URL: <https://mon.gov.ua/>

6. Наукова бібліотека ДВНЗ «Ужгородський національний університет». URL: <http://www.lib.uzhnu.edu.ua/>

7. Національна бібліотека України ім.В.І.Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua

8. Сайт електронного навчання ДВНЗ «УжНУ». URL: <https://e-learn.uzhnu.edu.ua/>

9. Українська педагогіка. URL: <http://www.ukped.com>

10. Institute for International Studies in Education. URL: <https://www.iise.pitt.edu/>

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібно підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібно підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібно підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібно підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)